

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31.08.1990, sp. zn. 3 Tz 19/90, ECLI:CZ:NS:1990:3.TZ.19.1990.1

Číslo: 7/1991

Právní věta: Není-li určitý skutek podle zákona č. 175/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon, od 1. 7. 1990 již trestným činem ani přečinem nelze uložit zabránění věci, jež byla k jednání dříve trestnému ve vztahu uvedeném v § 55 odst. 1 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 31.08.1990

Spisová značka: 3 Tz 19/90

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Zabránění věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 55 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podala ministryně spravedlnosti České republiky, Nejvyšší soud České republiky zrušil usnesení samosoudce okresního soudu v Tachově z 4. ledna 1989 sp. zn. 4 Nt 58/88 a zamítl návrh okresního prokurátora v Tachově na zabránění věci.

Z odůvodnění:

Pravomocným usnesením samosoudce okresního soudu v Tachově ze dne 4. 1. 1989 č. j. Nt 58/88-5 bylo rozhodnuto, že se podle § 73 odst. 1 písm. a) tr. zák. zabírá L. N. částka 1360 západoněmeckých marek a jejich vlastníkem se stává stát. Toto rozhodnutí bylo učiněno na návrh okresního prokurátora v Tachově na základě toho, že ve věci sp. zn. 2 T 170/88 Okresního soudu v Tachově bylo zastaveno vzhledem k článku IV odst. 1 písm. b) amnestie prezidenta republiky z 27. 10. 1988 trestní stíhání obviněného L. N. pro přečin proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. f) zák. č. 150/1969 Sb., jehož se měl obviněný dopustit tím, že bez povolení chtěl vyvézt uvedenou částku 1360 západoněmeckých marek z Československa do Spolkové republiky Německo. Zmíněné rozhodnutí odůvodnil samosoudce okresního soudu v Tachově tak, že byly splněny podmínky pro zabránění částky 1360 DM, protože v případě odsouzení obviněného by byla tato částka předmětem trestu propadnutí věci.

Proti tomuto usnesení podala ve prospěch L. N. ministryně spravedlnosti České republiky stížnost pro porušení zákona, v níž namítla, že soud řádně nezjistil, zda uvedená částka valut je majetkem L.

N., ačkoli tato skutečnost je jednou ze základních podmínek pro rozhodnutí, že se tato částka zabírá. Proto bylo ve stížnosti pro porušení zákona navrženo, aby Nejvyšší soud České republiky po vyslovení, že napadeným usnesením byl porušen zákon v neprospěch L. N. v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., toto usnesení zrušil a věc vrátil okresnímu soudu v Tachově k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal napadené usnesení i řízení, které mu předcházelo, a zjistit, že zákon byl porušen.

Podmínkou ochranného opatření zabrání věci podle § 73 odst. 1 písm. a) tr. zák. je, že jde o věc, ohledně níž je možno vyslovit trest propadnutí věci podle § 55 tr. zák., tzn. že tato věc je k trestnému činu (přečinu) v některém ze vztahů uvedených v § 55 odst. 1 písm. a) až d) tr. zák. a dále že jde o věc náležející pachateli (§ 55 odst. 2 tr. zák.). V posuzovaném případě šlo sice o věc, které bylo užito k činu, který by jinak byl přečinem, avšak zůstalo neobjasněno, komu tato věc náležela. Svůj závěr, že jsou splněny podmínky § 73 odst. 1 písm. a) tr. zák., okresní soud v uvedeném směru nijak nezdůvodnil a rozhodné skutečnosti ani řádně nezjišťoval. Ve veřejném zasedání konaném dne 4. 1. 1989 bez přítomnosti L. N. byl přečten kromě návrhu okresního prokurátora na zabrání věci jen obsah spisu okresního soudu v Tachově sp. zn. 2 T 170/88. V tomto spise obsahujícím pouze výsledky objasňování přečinu, je založen protokol o výpovědi, v níž se obviněný L. N. dvakrát rozporně vyjadřoval k otázce, komu patří částka 1360 DM. Do protokolu sepsaného na Celnici Plzeň, celní odbočka Rozvadov dne

14. 9. 1988 uvedl, že valuty dostal od manželky a neví, odkud ta je dostala.

V protokole o výsledku podezřelého, sepsaném na OO-VB v Boru u Tachova, rovněž dne 14. 9. 1988 na jednom místě uvedl, že valuty odkoupil asi před třemi léty od známých v Praze, na jiném místě uvedl, že je koupil postupně během tří let od našich občanů. Vzhledem k tomu, že řízení o přečinu podle § 2 písm. f) zák. č. 150/1969 Sb. skončilo zastavením ještě před konáním hlavního líčení, nebyla uvedená otázka ve spise sp. zn. 2 T 170/88 vyjasněna, a nebylo tedy zjištěno, zda valuty patří L. N., jeho manželce, oběma společně nebo popř. třetí osobě. Proto jestliže okresní soud v Tachově v řízení o zabrání věci pouze konstatoval obsah shora uvedeného trestního spisu, aniž by zjišťoval, zda valuty záleží obviněnému, neměl dostatečný podklad pro zjištění, že jsou splněny podmínky pro vyslovení zabrání zmíněné částky 1360 DM. Bylo třeba za tím účelem vyslechnout podrobně L. N., popř. jeho manželku, ev. provést další důkazy, jimiž by byl vlastník valut bezpečně zjištěn. Tím, že okresní soud v Tachově takto nepostupoval, porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř.

Pro toto porušení zákona Nejvyšší soud České republiky napadené usnesení zrušil, přičemž zrušil i další rozhodnutí na zrušené usnesení obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, zejména též usnesení krajského soudu v Plzni z 28. 2. 1989 sp. zn. 2 To 49/89, jímž byla zamítnuta stížnost L. N. jako opožděně podaná.

Návrh okresního prokurátora na zabrání částky 1360 DM byl založen na tom, že této částky bylo užito ke spáchání přečinu proti zájmům socialistického hospodářství podle § 2 písm. f) zák. č. 150/1969 Sb. Zákon o přečinech č. 150/1969 Sb. ve znění zákona č. 46/1973 Sb. a zák. č. 159/1989 Sb. byl však zrušen článkem III zák. č. 175/1990 Sb., který nabyl účinnosti dnem 1. 7. 1990. V současné době není tedy již shora uvedený přečin součástí čs. právního řádu. Proto není ohledně částky 1360 DM splněna podmínka pro uložení ochranného opatření zabrání věci, spočívající v tom, aby věc byla v některém ze vztahů ke spáchání trestného činu, popř. přečinu, uvedených v § 55 odst. 1 písm. a) až d) tr. zák. Není-li určitý čin již trestným činem nebo přečinem, nelze uložit propadnutí věci, které bylo k uskutečnění takového činu užito, byla k uskutečnění takového činu určena, osoba ji získala uskutečněním takového činu nebo jeho odměnu za něj nebo ji získala za věc získanou uskutečněním takového činu nebo jako odměnu za něj nebo ji získala za věc získanou uskutečněním takového činu či jako odměnu za něj. Nelze již uvažovat o spáchání trestného činu nebo přečinu, a tedy ani o pachateli takového deliktu, protože čin již trestným činem ani přečinem podle právního

řádu není. O ochranném opatření se podle § 16 odst. 3 tr. zák. rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

Z uvedených důvodů Nejvyšší soud České republiky po zrušení napadeného usnesení samosoudce okresního soudu v Tachově a navazujících rozhodnutí rozhodl o podaném návrhu okresního prokurátora tak, že jej zamítl. 1)

Poznámky pod čarou:

1) Vzhledem k tomu, že od spáchání činu uplynuly již dva roky, není možno rozhodnout o zabránění částky 1360 DM podle § 18 odst. 1, 2 zák. ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v řízení před příslušným orgánem státní správy.